



Cezayirli Gazi Hasan Paşa çeşmesinin üzerindeki kitâbe

Cezayirli Gazi Hasan Paşa ve onarılan çeşmesi

Berrin ÖZBEKİN

İstanbul'da 12.3.1968 de bir Dernek kuruldu.

Daha önce kurulan «Abdülhak Hâmid» derneğinden doğan ve «Türk Büyüklerini Anma, Türk Güzelliklerini Tanıtma Derneği» adını taşıyan bu Dernek, üç yıl içinde başardığı hizmetlerle adında açıklanan amaçları bir bir gerçekleştiren Şimdiye kadar törenler, toplantılar, sergiler, türlü gösterilerle andığı, hatıralarını yaşattığı Türk Büyükleri'nin sayısı 52 yitildi.

Derneğin hizmet bölümleri şunlardır : Anma, Tanıtma, Koruma, Yayın — Turizm. Bu bölümlerin ayrıca çalışma dalları vardır.

Bu Dernek, kurulmadan önce, Abdülhak Hâmid Derneği. Abdülhak Hâmid'den sonra, Kasım Paşa ile ilgilenerek, üç önemli konu üzerinde durdu. Biri, Cezayirli Gazi Hasan Paşa diğeri: Piyâle Paşa. Bu iki ulu Türk denizcisi ve Devlet adamı Deniz Saha Komutanlığı alanında, adlarını taşıyan okullarda, Deniz gücünün ve okulların, Deniz Bandosunun, Mehter takımının katıldıkları büyük ve parlak törenlerle anıldı. (Beş yıldan beri Gazi Hasan Paşa, iki yıldan beri Piyâle Paşa için yapılan törenlerle, her yıl dönümlerinde anılmaları gelenekleştirilmiştir.)

Derneğin Kasımpaşa'da ele aldığı önemli bir konu ve bunun bir hikâyesi vardır :

Dernek Başkanı Tâhir Karauğuz, Amiral Eyicoğlu'na, Cezayirli Gazi Hasan Paşa okulu'yla Komutanlık arasındaki küçük park'a Kasımpaşa'yı «hayrât» ıyla «ihya» eden bu büyük insanın büstünün dikilmesi gereğinden söz açar. Sayın Amiral, derki: «Karauğuz, oraya Atatürk'ün büstünü koyalım, Cıvırcı huriyet meydanıdır, Kasımpaşa'da Atatürk'ün büstü yoktur. (Komutanlık penceresinden göstererek :)Asıl sen, şu Cezayirli Gazi Hasan Paşa kışlasının önünü Haliç'e kadar açtırıp oraları

odun depolarından ve pislikten kurtar, büst değil, heykelleyle süsleyelim orayı. Bunu başarırsan, ben de senin büstünü dükürüm.»

Değerli Başkanımız, hemen konuya eğilerek dileğimizi Belediyeye duyurdu. Plânlama'nın değerli başları mühendisleri durumu kavriyerek, bu çevre yolları için verdikleri plânı Belediye Meclisinden geri alıp üzerinde işlediler, Dolapdere'deki gecekonduların uygun bir semte aktarılması, Tâmircilerin, Lavend'de hazır yerlerine çıkarılması, yolların gerçek ihtiyaçlara göre yeniden plânlaması dileklerini de kapsayan beş yıllık büyük bir palân meydana getirdiler.

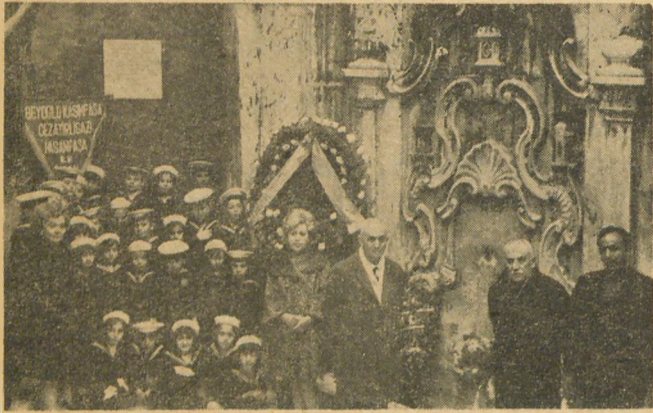
Belediye Meclisince Bakanlıkça onanan bu plânın uygulanma hazırlığına girilmiş olduğunu memnurlukla öğreniyoruz. Derneğin, bu büyük plân içine giren dileği, öz olarak şudur:

Cezâirli Gâzi Hasan Paşa kışlası önünün denize kadar açılması, sahipli yerlerin kamulaştırılarak turizm için yararlı bir Park hâline konulması, Fatih'in gemilerini Haliç'e indirisini canlandıran büyük bir Anıt ve ünlü Denizci'lerimizin heykelleriyle donatılması, kıyı yolu'nun kaldırılması ve Kışla önünün yola katılması.

Dernek, yalnız Türk Büyüklerini günlerinde anmakla kalmayarak, onların hayratı, eserleri üzerinde de incelemelerde bulunmayı amaç edindi.

Cezâirli Gâzi Hasan Paşa'nın, Deniz Kuvvetleri Komutanlığınca yenilenen kışlası içinde, Vakıflar idaresinin onardığı Camiinin 150 bin lira ödenekle minâre'sinin yapılmasına, Cezâirli Gâzi Hasan Paşa Mektebi sokağında bulunan büyük Çeşme'sinin, halk bağışlarıyla onarılmasını, Piyâle Paşa'nın eşsiz, benzersiz, fakat harab camisinin onarımı için Vakıflar İdaresince her yıl ödenek sağlanmasına öncülük etti. Derneğin bunlara benzer hizmetleri, sayılmayacak kadar çoktur.

30 mart 1968 de, Cezâirli Gâzi Hasan Paşa'nın 178. Ölüm yılönümünde, Kuzey Deniz Sâha Komutanlığı alanında düzenlenen Anma töreninden sonra, üstün sanat ve târih değeri (Devamı 28. Sahifede)



esiminde çeşmeye su verme töreninde hazır bulunan Dernek Başkanı Tahir Karauğuz, çeşmenin onarımını sağlayan Galip ve kızı, yanda Cezayirli Gazi Hasan Paşa okulunun öğrenci yavruları ve Berrin Özbekin görülmektedir.

Cezayirli Gazi Hasan Paşa ve onarılan çeşmesi

(Baştarafı 5. sahifede)

taşıyan büyük çeşme'ye, Belediyenin verdiği su, gene törenle akıtıldı. Törene Saha Komutanı sayın Amiral Turgut Kunter Cezâirli Gâzi Hasan Paşa ve Piyâle Paşa okulları, özellikle Cezâirli Gâzi Hasan Paşa okulu'nun Denizci giyinişleriyle sevimli minimini'leri, Bando, Mehter takımı ve caddeyi baştan başa kaplayan halk topluluğu katıldı. Şair Behçet Kemal Çağlar, anma töreninde de, su akıtma töreninde de, ateşli konuşmaları ve şiirleriyle halkı coşturdu.

Cezâirli Gâzi Hasan Paşa çeşmesinin büyük kitabesini, yeni harflerle çeviriyorum:

«Bihamdillâh kıldî Cûybâr—i himmeti icrâ
Yine ol bahr—i cûd ü meliremet Gâzi Hasan Pâşâ
Safâ—yi meşrebinden sûbesû her hayr—i câri'ye
Medâm etmekte meyl ol âsaf—i mümtâz ü müstesnâ
Binâ etti mahallinde bu zîbâ çeşmeyi gayet
Şerefyâb oldu cari olmasıyle kışla'nın hakkaa
Tutar bâşı berâber mekteb—i pâki eder işrâb
Bu Remzi kim olur tâzime Kur'ân—i azîm ahrâ

Revân oldukça âbı lülesinden sâhip ülhayr'in
Düâ—yi devletin eyler lisân—i hâl ile gûyâ
Okur târihini sû gibi ezber hâme—i İhyâ
Mükemmel çeşme—i dîlcûdan iç mâ âfiyet bâdâ»
1200

Çeşmenin yan duvarına bir mermer levha çakıldı. Levhada çeşmenin nasıl İhyâ edildiği yazılır. Bunu da aşağıya geçiriyorum:

BU ÇEŞME

Anma—tanıtma Derneği Başkanı Tâhir Karauğuz'un öncülüğü,
Tuzcu Gâlib Tıglı'nın çabaları, hayırseverlerin bağışları,
Kuzey Deniz Sâha Komutanlığının yardımıyla, Vakıflar'ın
Plânına göre onarıldı, Belediyeden verilen su, bugün akıtıldı.

30.3.1968

Kasımpaşa'ya, unutulmaz hizmetlere öncülük eden Dernek yöneticileri arasında yer ve Anma bölümü Başkanlığıyla görev alan bir Kasımpaşa çocuğu olarak öğreniyorum.

Kişisel Arşivlerde İstanbul Belleği
Taha Toros Arşivi

